

Upravništvo: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24
Inseratni oddelki: Ljubljana, Puccinjeva ulica 5 — telefon št. 31-25, 31-26
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42
Računi: za ljubljanske pokrajine pri poknočkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje Italije Servizio Conti Contr. Post. No 11-3118
IZKljučNO ZASTOPSTVO za oglašje iz Kr.
Italije in nemškega rna
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO

JUTRO

Izšaja vsak dan razen ponedeljka
Naročnina mala mesečno Lit 18.—,
za izposojstvo vključno s »Ponedeljskim Je-
trons« Lit 36.50.
Uredništvo:
Ljubljana, Puccinjeva ulica št. 5. — Telefon
31-22, 31-23, 31-24.
Rokopisi se ne vračajo.
CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pub-
blicità di provenienza italiana ad estero:
Unione Pubblicità Italiana S. A. MILANO.

Strenua lotta difensiva in Sicilia

Due mercantili incendiati nella rada di Siracusa — Un grande piroscafo silurato presso la costa Tunisina 21 velivolo distrutto

Comando Supremo. - Bollettino di guerra No. 1179.

Le posizioni antistanti la città di Messina sono state ieri duramente contese al nemico delle retroguardie italo-germaniche.

Nella rada di Siracusa nostri bombardieri a tuffo hanno incendiato due mercantili; un piroscafo di grosso tonnellaggio è stato gravemente colpito da un aerosilurante presso la costa Tunisina.

Velivoli nemici effettuavano incursioni su Torino e sulle zone periferiche di Viterbo e di Foggia; i danni e le vittime sono in corso di accertamento.

Nei dintorni di Foggia 13 quadrimotori venivano abbattuti dai cacciatori germanici e due dalle batterie contraeree; altri tre apparecchi risultano distrutti a Torino ad opera delle artiglierie della difesa e della nostra caccia notturna.

Azioni isolate condotte dall'aviazione av-

versaria nelle provincie di Lecce, Salerno e Reggio Calabria causavano lievi danni ed alcune vittime.

In vari attacchi a convogli, cinque aerosiluranti britannici si inabissavano in mare, quattro colpiti dal tiro delle navi di scorta ed uno da un nostro ricognitore.

Generale Ambrosio.

Con l'azione presso la costa Tunisina, citata nel bollettino di oggi, il Capitano Pilota Chivitti Giuseppe da Orvieto ha silurato negli ultimi sette giorni due incrociatori e due piroscafi per un totale di 42.000 tonni.

Le vittime finora accertate nella popolazione civile a causa delle incursioni di cui all'odierno bollettino, ascendono a 87 morti e 22 feriti complessivamente nelle Puglie; 3 morti e 16 feriti in provincia di Salerno; 15 morti e 4 feriti in Calabria; 3 morti e 5 feriti a Viterbo.

Vztrajna obrambna borba na Siciliji

Dve trговski ladji zažgani v sirakuški luki, velik parnik torpediran ob tuniški obali — 21 sovražnih letal sestreljenih

Vrhovno poveljništvo. Vojno poročilo št. 1779.

Italijansko-nemške začetnice so večkrat trdo osporavale sovražnikovo prednje postojanke pred mestom Messina.

V sirakuški luki so naši sturmoglavni bombniki zažgali dve trgovski ladji; en parnik velike tonaže je težko zadelo neko naše torpedno letalo blizu tuniške obale.

Sovražna letala so izvršila polete nad Turin in nad okolisko ozemlje Viterba in Foggije. Škoda in žrtve se ugotavljajo.

V okolici Foggije so nemški lovci in dve protiletalske baterije sestrelili 13 štirimotornikov. Nadaljnja tri letala je v Turinu uničilo naše obrambno topništvo ter naši nočni lovci.

Osmisljene akcije, ki jih je povzelo so-
vražno letalstvo v pokrajinah Lecce, Sa-

lerno in Reggio Calabria, so povzročile lahke škode in nekoliko žrtve.

Pet britanskih torpednih letal je sturmoglavilo v morje med brezuspešnimi napadi na konvoje. Štiri so zadela ladje spremstva, enega pa je zbil naš izvidnik.

Generale Ambrosio.

V akciji blizu tuniške obale, ki jo omeja današnje vojno poročilo, je kapetan pilot Cimitti Giuseppe iz Orvietta v zadnjih sedmih dneh potopil dve križarki in dva parnika s skupno 42.000 tonami.

Doslej ugotovljene žrtve civilnega prebivalstva poletov, omenjenih v današnjem vojnem poročilu, so naslednje: 87 mrtvih in 22 ranjenih skupno v Puglijah, 3 mrtvi in 16 ranjenih v pokrajini Salerno, 15 mrtvih in 4 ranjenih v Kalabriji, 3 mrtvi in 5 ranjenih v Viterbu.

Nepremostljiva nasprotstva med „zavezniki“

Buenos Aires, 15. avg. s. Iz New Yorka poročajo, da se zapletljaji med zavezniki množijo sprico sovjetskega zadržanja, ki je politično nasprotno zadržanju Anglosasov, ki med seboj niso v sporazumu in tudi ne vojaško neodvisni. Zaradi teh zapletljajev se je zopet razvnela polemika proti Rooseveltovemu vodstvu vojne, ki po nunenju široke javnosti ne ustreza zahtevam položaja in še manj ameriškim interesom, ki so v glavnem na Pacifiku in v Aziji. Revija v Timesu piše glede tega, da se v državi poglablja prepričanje, da je vojna na Pacifiku mnogo bolj nujna in važna kakor v Evropi. Tega mnenja so na podlagi vojaških zemljepisnih in gospodarskih razlogov tudi pošteti vojaški in mornarski predstojniki, ki popolnoma dobro vedo, da je Japonska mnogo močnejša, kakor si Američani predstavljajo. Obstojajo pa tudi

čustveni razlogi. Mnogi Američani še vedno ne zaupajo Angliji, sovražijo komunizem in se boje Sovjetske zveze. Te razloge in čustva je nedavno izrazil senator Chandler, ki je dejal:

1. Japonska bo postala nepremagljiva, če ji bomo dali čas za konsolidacijo njenih obširnih osvojitve. 2. Cankajskova Kitajska bi mogla kmalu opustiti borbo, če ji ne bo primerno pomagano. 3. Lahko se nam pripeti, da se bomo morali sami boriti proti Japonski. Sovjetska zveza gotovo ne bo vrnila sprejete pomoči, Anglija pa bo preveč zaposlena s svojimi zadevami in se ne bo zanimala za zadeve, ki se je naravnost ne tičejo. Navzlic dvema milijonom vojakov v Indiji ni uspelo Angliji obvladati 60.000 Japancev v Birmi, kar kaže, kako majhne so njene bojne možnosti na Pacifiku.

Delovna dolžnost na Madžarskem

Budimpešta, 17. avg. s. CE. Odličen ukrep pripravljajo na Madžarskem, da bodo vsi prisiljeni delati. Kdor ne dela, bo izgubil živilsko nakaznico. Vsi lenuhi in potepuhi bodo morali delati na poljih.

Trgovinska pogodba med Ekvadorjem in Argentino

Buenos Aires, 17. avg. s. Iz Quita poročajo, da bo v Buenos Airesu podpisana trgovinska pogodba med Ekvadorjem in Argentino. Pogajanja za sklenitev te pogodbe so se že pred časom pričela.

Anglosaško barantanje za Palestino

Ankara, 16. avg. s. Vesti, ki jih vztrajno širijo cionisti in katere objavlja židovski tisk glede prepustitve mandata nad Palestino Ameriki, so povzročile živo reakcijo v islamskih krogih. Na neko vprašanje, katero so glede tega arabske organizacije postavile visokemu komisarju, je ta zanikalno odgovoril. Arabski politični krogi pa s tem odgovorom niso bili pomirjeni, ker vedo, da potekajo v Washingtonu med klerikalnimi predstavniki pogajanja za naglo rešitev palestinskega vprašanja v prid židom.

Velike sovjetske izgube na področju Bjelgoroda

4200 padlih, 1600 ujetnikov, velike količine vojnega plena Vsi sovjetski napadi odbiti

Hitlerjev glavni štab, 17. avg. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Na bojišču ob Miusu so bili odbiti krajevni sovjetski napadi.

Ob srednjem Doncu je sovražnik na področju Izjuma po močni topniški pripravi začel s pričakovanim napadom s močnimi pehotnimi in tankovskimi silami. Vsi boljševiski prodorni poskusi so bili onemogočeni. Sovražnik je imel velike človeške in stvarne izgube.

Pri bojih na področju južnozahodno od Bjelgoroda so izvedle sovjetske čete le krajevne napade, ki so bili vsi odbiti.

Pri večeraj omenjenem nemškem protinapadu znašajo po dosedanjih poročilih sovražne izgube 4200 mrtvih, 1600 ujetih, 25 tankov, 110 topov, 12 možnarjev, mnogo drugega orožja in veliko količino vojnega gradiva.

Dočim je sovražnik zahodno od Orla izvedel le manj uspešne napade, je nadaljeval z močnimi napadi južno in južnozahodno od Vjazne, južnozahodno od Bjelja in pri Ladoškem jezeru. Ti napadi so prav tako izpadli zaradi pogumne obrambe naših čet, ki so uničile skupno 283 sovražnih tankov.

Nemško letalstvo je napadlo zbirališča in premike sovražnih čet ob srednjem Doncu ter južnozahodno od Bjelgoroda in je uničilo devet transportnih vlakov.

15. in 16. avgusta je bilo sestreljenih 110 sovražnih letal, dočim je bilo izgubljenih 6 nemških strojev.

V siciliskih vodah so hitri nemški bombniki zadeli dva sovražna srednjevelika parnika. Pri obrambi pred letalskimi napadi na južno italijansko ozemlje pa so nemški lovci sestrelili brez lastnih izgub 13 štirimotornih bombnikov. Tako so nemške obrambne sile med 13. in 16. avgustom sestrelile nad Sredozemljem 35 angleških in ameriških letal.

Nemški brzi čolni so na vzhodni sicilski obali torpedirali sovražni rušilec.

V Messinski ožini so potrojni čolni potopili en angleški motorni čoln, dočim je obalno topništvo uničilo eno topničarko.

Topništvo motornih prevoznih ladij, ki vozijo med Messina in obalo, je pri dnevnih napadih sestrelilo štiri sovražne stroje. Druge pomorske sile so v vodah severno od Sicilije sestrelile štiri od osmih napadajočih angleških torpednih letal.

Skupine nemških bojnih letal za velike razdalje so 15. avgusta v večernih urah potopile v vodah zahodno in severozahod-

no od Lizbone tri prevozne ladje s 25.000 tonami iz konvoja, ki so ga ščitile protiletalske križarke ter rušilci, in poškodovale s torpednimi zadetki še najmanj dva velika parnika. Vsa letala so se vrnila v svoja oporišča.

Dnevni in nočni napadi sovražnih letalskih skupin na razne kraje v zahodnih zasedenih pokrajinah, med drugim tudi na zunanje okraje Pariza, so povzročili znatne izgube med prebivalstvom. Med vročimi letalskimi boji in sodelovanjem topništva je bilo po dosedanjih poročilih sestreljenih 20 sovražnih letal.

Nemški bombniki so zadnjo noč z velikimi bombami napadli posamezne cilje na južnozahodni angleški obali ter ob utju Tenze.

Vrhovno poveljništvo objavlja nadalje: Pet tednov so nemške čete in deli nekaj italijanskih divizij bile v trdih in zagriženih bojih s sovražnikom, ki je bil štiri do petkrat v premoči. V junjski obrambi naših čet, ki so se v tropski vročini in na najbolj težavnem ozemlju nadčloveško borile, je bil sovražnik prisiljen pošiljati v borbo nove jedinice z namenom, da nadomesti svoje velike izgube mošva in materijala.

Izpraznjevanje otoka se je načrtno izvajalo že 14 dni. Sovražnik je imel pri sledovanju težke izgube pri obrambnih bojih in pri nemških protinapadih. Vsi sovražni poskusi odrezati naše čete na Siciliji s stalnimi letalskimi napadi na prevozni promet med otočino ali z napadi vojne mornarice v Messinski ožini so se izjalovili. Sovražne izkrcevalne sile, ki so prodirle za hrbet naših čet, so bile uničene. Brez oziroma velikansko sovražnikovo premoč v zraku nam je uspelo načrtno izvesti velik prevoz v Kalabrijo tako, da so bile ob šestih dne 17. avgusta vse nemške in italijanske čete z njihovim težkim orožjem, tanki, topovi in oklopnimi avtomobili ter njihovimi posadkami, prepeljane preko Messinske ožine na celino. Med zadnjimi je zapustil otok general tankovskih čet Hube, ki je vodil boje na Siciliji. Ta orjaški vojaški in organizatorni uspeh je omogočil junaštvo čet, ki so na suhem onemogočile vsak sovražni predor in z neprestanim junaškim delovanjem mornarice, ki je vzdrževala promet s požrtvovalnostjo in le z majhnimi pomorskimi silami, ki so ščitile bok, in z močnim obročem, ki ga je tvorilo nemško letalstvo z bojnimi letali in s topništvom ob Messinski ožini. Vodstvo in čete so dosegle uspeh, ki ho prešel v zgodovino kakor zmaga v veliki ofenzivni bitki.

Tri ruske ofenzive zadržane

Ruski vojni stroj se obrablja, pa ne dosega glavnega namena: proboja fronte

Berlin, 16. avg. Nedeljsko nemško vojno poročilo zatrjuje, da so bili vsi sovražni napadi odbiti, iz Moskve pa zagotavljajo, da so sovjetske čete dosegle nadaljnje uspehe, osvojile kakih 100 obljudenih krajev in prodirle povprečno 6 do 8 km v globino. Kakor piše vojaški sodružnik neutralnega lista »Neue Zürcher Zeitung«, sta ti dve trditvi sicer na prvi pogled v nasprotju, v resnici pa sta popolnoma v skladu z resnico in z dogodki na bojiščih. Nemške čete so v resnici zapletene v hude borbe in odbijajo napade sovražnika, ki jih lahko imenujemo strateške napade, medtem pa se umikajo na nove postojanke, brž ko to zahteva taktika znane nemške prožne obrambe. Rusi uporabljajo pri teh napadih velike množice ljudske sile in oklopnih voz in dosegajo več ali manj znatne uspehe, vendar pa se jim doslej še ni posrečilo doseči uspehov strateškega pomena, kakršnih značaj bi po trditvah iz Berlina imel popolni preboj nemške fronte.

Vse je odvisno od tega, kdor bo dalje časa vzdržal. Tu gre za ogromno bitko obrabe in iztrošenja, katere razvoj se še ne more niti videti niti čutiti, zlasti zaradi tega, ker so ruske vojaške sile še vedno velika neznanika, javna v temo. Iz nemškega vira n. pr. poročajo, da je bila v oreškem odseku številna premoč naravnost silovita. »Völkischer Beobachter« piše, da se je bil tu boj med dvema vojskama, ki sta bili v številnem razmerju 1 : 8. Zanimivo bi bilo vedeti, ali je ta ruska premoč rezultat najvišjega in poslednjega napora ali pa je, kakor zatrjujejo v Londonu, ki se začel popolnoma razvoj ruskih sil, ki ga je pred nekoliko meseci najavil Stalin.

V zvezi s tem poročajo iz merodajnega nemškega vira: »Dejstva dokazujejo, da sovjetska vojska kljub svoji premoči ni sposobna, da bi na kakršnikoli točki prebila nemške črte. Tudi v zadnjih 48 urah so se ponesrečili mnogi poskusi za proboj nemških postojank, kar ni pripisati samo taktiki prožne obrambe, marveč tudi silovitim nemškim protinapadom. Ti so zlasti v odseku jugozahodno od Bjelgoroda z bliskovito naglico preprečili vsako prodiranje sovražnika v globino nemških postojank. To potrjujejo iz Moskve, kajti nedeljsko sovjetsko vojno poročilo govori o nemških protinapadih zapadno in severozahodno od Harjkova.

Seveda zatrjuje rusko poročilo, da so sovjetske čete kljub nemškim protinapadom pridobile na ozemlju in prodirle do predmetstij bivše ukrajinske prestolnice. Z nemške strani ne dajejo podrobnih pojasnil o dogodkih in niti ne smatrajo za umestno, da ovirajo to ali ono rusko vest. Nemci se n. pr. niti malo ne zmenijo za trditve, da je razdalja med obema čeljustima sovjetskih klešč komaj 30 km in da se po tem temnem prostoru vleče zadnja pot za umik, železniška proga Harjkov—Lozovaja. Isto velja tudi za moskovske vesti glede rasvo-

ja borb zapadno od Orla in na južnozahodno od Vjazne.

Nemško vojno poročilo se zadovoljuje s tem, da točno navaja značilno število sovjetskih oklopnih voz, uničenih preteklo soboto. Kakor je znano, so Nemci javili, da so onespособili za boj 117 od 179 ruskih oklopnih voz severnozahodno od Jarceva. Iz te nemške vesti izhaja zaključek, da je središče borbe v odseku Vjazne vzdolž železniške proge Vjazna—Smolensk, ali točneje, kakih 60 km severnozahodno od Smolenska. V resnici izvajajo tukaj Rusi največji pritisk, hoteč s tem ustvariti drugo čeljusti klešč. Klešče bi se morale tedaj razširiti v smeri na Roslavelj in Jeljno, namreč vzdolž železnice Brjansk—Smolensk in Suhinčič—Smolensk.

Pri ofenzivi južno od Ladoškega jezera imajo po izjavah »Börsenzeitung« tamošnje operacije le taktični značaj. Vrhovno poveljništvo sovjetskih čet zaposluje v tem odseku nemške čete, tako da armade generala v Klugeja oddot ne morejo dobiti pomoči. Isti list, ki je glasilo nemških oroženih sil, opisuje splošen položaj z naslednjimi podatki, ki izhajajo po vsem vidu iz poluradnega vira: Ker sovražnik vidi in spoznava, da si ne more odpreti

Gospodarske težkoče Zedinjenih držav

Buenos Aires, 16. avg. s. Iz New Yorka poročajo, da se vprašanje inflacije v Ameriki vedno bolj ostri. Mnogi listi naglašajo, da je inflacija resna nevarnost za gospodarski položaj in tudi za vojni napot ne glede na posledice, katerih se je bati v poljudni dobi. Listi pravijo, da so bili dosedanja ukrepi popolnom neprimerini in da bi bilo izvajati sistem subvencioniranja s strani vlade. Industrijski in poljedelski interesi pa so odločno proti temu sistemu. Podpira jih tudi kongres, ki trdi, da ameriški gospodarsko-politični ustroj, ki je različen v 48 zveznih državah, ne dopušča takih ukrepov, ki bi brez dvoma imeli nasprotni učinek ter bi še pomnožili že itak obsežno tajno trgovanje.

Nezaupanje ameriških republik do Washingtona

Buenos Aires, 16. avg. s. Republiki Kostarika in Panama sta sklenili prositi za razsodnika, ki naj bi rešil obmejne spore med obema državama pri čemer pa se izključujejo Zedinjene države.

Novi predsednik Paragvaja

Buenos Aires, 16. avg. s. Iz Assunciona poročajo, da je novozvoljeni predsednik Paragvaja general Ignacio Morinigo prevzel svojo poa.

vrželi za vdor v evropsko trdnjavo, se je s tem večjo besnostjo lotil napadov na mesta in prepricanja, da na ta način lahko zdrobi notranjo obrambo.

Berlinski list zatrjuje, da niti Anglosasi niti Rusi doslej niso dosegli uspehov strateškega pomena. Osvojili so si samo nekoliko obrobne ozemlja, dočim je obrambna utrdba evropske celine še popolnoma nedotaknjena. Sedaj si utvarjajo, da bodo dosegli odločilne uspehe s tem, da mečejo na milijone kilogramov bomb na večja evropska središča. Očitno je, da se nadejajo onega, kar se je zgodilo v Nemčiji v mesecih od avgusta do oktobra l. 1918, ko je Nemčija izgubila vsako pobudo za akcije. Na ta način hočejo združeni narodi povzročiti notranji zlom in zato napadajo središča gospodarskega življenja, ustvarjajoč ozračje panike, toda sovražnik se ljuto vara. Nemški narod dobro ve, kaj ga čaka, ako bi se udal ustrahovalnim prijemom, kakor je to storil pred 24. leti.

Anglosaška propaganda sama zase spominja takratnih dogodkov. List zato navaja nek članek »Chicago Tribune«, kjer se v najtemnejših barvah slika usoda, ki čaka nemški narod, saj ameriški listi celo pišejo, da se bo morala Nemčiji za vselej vzeti vsaka možnost, da izpove še kako vojno. Zato jo je treba ne samo popolnoma razorožiti, marveč ji odvzeti tudi vsa sredstva, s katerimi bi lahko širila misel prusaštva. V ostalem, pravi ameriški dnevniki, jim bodo že Rusi dali neposredno slovesno lekcijo. Če je res, kar pripovedujejo iz poučenega vira, bodo Nemci prisiljeni zopet zgraditi porušena ruska mesta in pri tem jih bodo stražili in nadzorovali svoji žrtve nemškega divjstva.

Vse to so neresni sovražnikovi izbruhi, pravijo v Berlinu, in takisto ni vredno vračati vesti sovražne propagande, po katerih bi bilo 25 odstotkov po Nemcih zaslužnega ozemlja danes pod kontrolo četnikov in partizanov. Iste vrste je tudi Churchillova in Rooseveltova izjava o podmorniški vojni, ki pripoveduje o 90 uničenih nemških podmornicah v zadnjih treh mesecih, dočim so se baje potopitve zaveznških ladij v istem času zmanjšale za 65%, tako, da presega nove gradnje za 3 milijone ton celokupno izgubo ladijskega prostora za maj in julij. (»Il Piccolo della sera«.)

Delež rumunskih čet v bojih ob Kubamu

Bukarešta, 15. avg. s. Po zadnjih vesteh s področja Kubana je sklepati, da se peta sovjetska ofenziva na tem odseku nadaljuje. Je Rumunske in nemške čete nudijo vedno bolj učinkovit odpor. Ta peta ofenziva s značilno množično uporabo vojakov in tankov ob podpori močnih skupin letalstva pa se ni mogla doslej razviti. Strateška spretnost in hrabrost rumunskih in nemških divizij sta zanesli zmedo med sovražnika. Čeprav napada s skrajno silovitostjo. Sovjetskega načrta za odstranitev nevarnega kubanskega predmostja in za omogočenje sodelovanja kavkaške armade v veliki ofenzivi v vsem južnem odseku ni bilo mogoče uresničiti in vse kaže, da se bodo vsi napori sovjetskega poveljstva tudi v bodoče razbijali ob trdi stvarnosti tega predmostja.

Med zadnjimi srditimi borbami, v katerih so Sovjeti izgubili 8 divizij pehote in visoko število tankov, so se rumunske čete v zaupanih jim odsekih borile in se še bore hrabro. Zlasti v obrambi višine 89 in na vrhu Gore smrti se Rumuni borijo zagrizeno že 7 dni in 7 noči in uspelo jim je zadržati sovražnika, ki napada z ogromnimi sredstvi. Samo na teh dveh postojankah je bilo uničenih več polkov rdeče pehote. Zaradi učinkovite obrambe in hudih izgub sovražnika je bilo mogoče izvesti krajevne protinapade, ki še trajajo.

V juliju uničenih nad 3000 sovjetskih letal

Berlin, 16. avg. s. V mesecu juliju so nemški lovci, protiletalsko topništvo in čete vojske, uničile na vsej vzhodni fronti 3.016 boljševiskih letal. S temi izgubami, ki so mesečni rekord v sestreljenih letalih, je število sovjetskih, v prvem polletju tega leta sestreljenih letal, naraslo na 9.464, od pričetka vojne pa je bilo sestreljenih v celoti 43.642 letal.

Japonski uspehi na Daljnem vzhodu

Tiencin, 16. avg. s. General Huang Tešing, poveljnik 114. divizije, kakor tudi drugi visoki oficirji te divizije so bili ubiti 11. avgusta med ofenzivnimi operacijami japonskih sil ob obrežju jezera Vejšan južno od pokrajine Šantung.

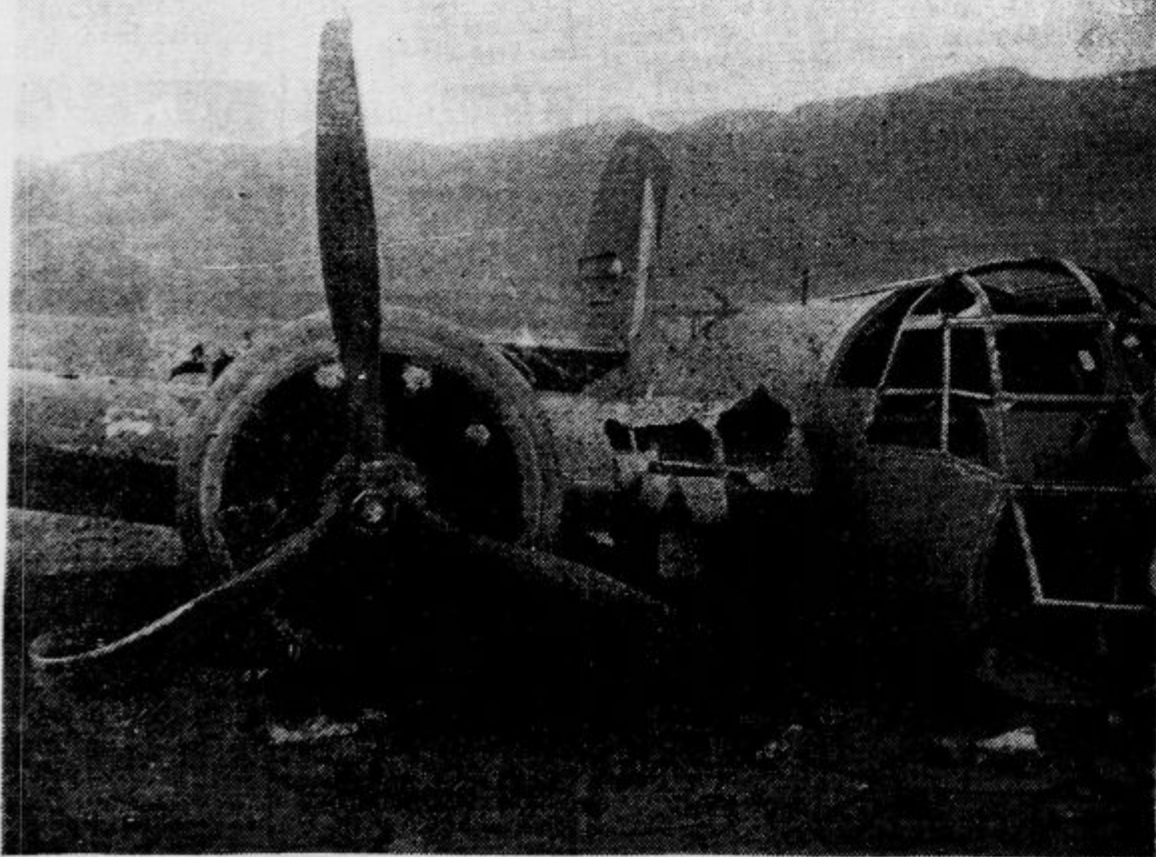
Tokio, 16. avg. s. Sedem sovražnih letal je ob zori 14. t. m. napadlo Balikpapan, luko v japonski oblasti na Borneu. Napad ni povzročil znatne škode. To je prvi polet nad Borneo od dneva, ko so japonske čete zasedle otok. Protiletalska obramba otoka je takoj nastopila in je naglo razpršila ameriški letalski oddelek.

Bangkok, 16. avg. s. Popolnoma je bila vzpostavljena poštna služba med Tajsko in južnozahodno Azijo, to je z Birmo, Malajo, Sumatro, Javo, Hongkongom, Filipini, Borneo, Celebesom, Malukom in malimi otoki Sonde.

Obnova v Hongkongu

Hongkong, 16. avg. s. Generalni guverner Hongkonga Rensuke Isogaj je javil, da namerava vlada zopet odpreti poljedelske tehnične šole in univerze v Hongkongu in to čimprej. Dodal je, da ima vlada tudi namen odpreti ostale tehnične in poljedelske šole še v tem letu.

**Naročite se na romane
DOBRE KNJIGE!**

Britansko letalo, ki ga je sestrelilo protiletalsko topništvo na nekem italijanskem otoku

Razširjenje zakonskih predpisov o rodbinskih dokladah

V posebni številki »Službenega lista« (59 A) z dne 24. julija so objavili zakonski predpisi v zvezi s plačevanjem rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini. »Službeni list« objavlja najprej kr. uredbu z dne 21. decembra 1942 št. 1882, ki je bila objavljena v rimskem Uradnem listu 23. junija t. l. in se nanasa na razširjenje rodbinskih dokladov na Ljubljansko pokrajino, na ozemlja, priključena reski pokrajini in na ozemlja Dalmatinskega gubernija.

Ta kr. uredba določa v ednem členu, da se razširijo na Ljubljansko pokrajino, na ozemlja, priključena Reski pokrajini, in na ozemlja Dalmatinskega gubernija: 1.) kr. ukaz z dne 17. junija 1937, št. 1048 o izpolnitvi in poslovanju rodbinskih dokladov z zakonitostjo te uredbi; 2.) kr. uredba z dne 21. junija 1937, št. 1239, z dopolnitvijo predpisa za izvrševanje kr. ukaza z dne 17. junija 1937; 3.) zakon z dne 6. avgusta 1940, št. 1278, o ustanovitvi Blagajne za rodbinske doklade in o uradni izplačevanju teh dokladov državnim uprav in javnih ustanov, ki ne uživajo rodbinskih dokladov; 4.) kr. ukaz z dne 20. marca 1941, št. 122, o zvišanju rodbinskih dokladov.

Plačevanje rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini

»Službeni list« objavlja besedilo gori omenjenih kr. ukazov, uredb in zakonov. Končno objavlja kr. uredba z dne 15. marca 1943, št. 523 o plačevanju rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini. Sklepi, ki se na kr. uredbi z dne 21. decembra 1942 o razširjenju rodbinskih dokladov na Ljubljansko pokrajino in na ozemlja, priključena Reski pokrajini, in na ozemlja Dalmatinskega gubernija, in smatrajoč za ustrezno, da se izdajo za Ljubljansko pokrajino, na ozemlja, priključena Reski pokrajini, in na ozemlja Dalmatinskega gubernija, predpisi, ki te kr. uredbi določajo uredba o plačevanju rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini naslednje:

Čl. 1. Kraljeva uredba z dne 21. decembra 1942 o razširjenju rodbinskih dokladov na Ljubljansko pokrajino in na ozemlja, priključena Reski pokrajini, in na ozemlja Dalmatinskega gubernija, in smatrajoč za ustrezno, da se izdajo za Ljubljansko pokrajino, na ozemlja, priključena Reski pokrajini, in na ozemlja Dalmatinskega gubernija, predpisi, ki te kr. uredbi določajo uredba o plačevanju rodbinskih dokladov v Ljubljanski pokrajini naslednje:

a) glede italijanskih delojemnikov iz drugih pokrajin Kraljevine, zaposlenih v službi, ki imajo svoj sedež v omenjenih pokrajinah, z začetkom njih zaposlitve v Ljubljanski pokrajini;

b) za vse druge delojemnike, če so zaposleni v industriji, trgovini, denarstvu in zavarovalstvu, v svobodnih poklicih in pri umetnikih, s 1. decembrom 1941, če so zaposleni v kmetijstvu, pa z dne, ki se določi s kasnejšo odredbo.

Čl. 2. Do nove odredbe se uporabljajo za rodbinske doklade delojemnikov iz črke b) prednjega člena določbe, ki veljajo za te doklade v odseku za industrijo, s spremembami s členom 3. do 8. te odredbe.

(Po kr. ukazih z dne 17. junija 1937 in z dne 20. marca 1941 so doklade v Kraljevini različne za delojemnike v industriji, za delojemnike v kmetijstvu, za delojemnike v trgovini, za delojemnike v denarstvu in zavarovalstvu in za delojemnike svobodnih poklicev in umetnikov. Po gornji določbi pa se uporabljajo v Ljubljanski pokrajini za vse te delojemnike doklade, določene v odseku za industrijo. Te doklade znašajo v skupni delavcih za zeno 9,30, za vsakega otroka v rodbini z enim otrokom 6 lir, z 2 do 3 otroki 8,40 lire, s 4 ali več otroki 10,80 lire in za vsakega otroka 12,30 lire; v skupini uradnikov za zeno 13,20 lire, za vsakega otroka v rodbini z enim otrokom 9,30 lire, z 2 do 3 otroki 12,30 lire, s 4 ali več otroki 14,70 lire in za vsakega otroka 8,70 lire, torej v enaki višini, kakor so se doslej izplačevale. Tudi izmera prispevka ostane nespremenjena v višini 10%.)

Členi 3. do 8. določajo naslednje: Prispevek delodajalcev se v višini, določeni za industrijski odsek, po predpisih v Kraljevini veljavnih zakonov plačuje po zavarovalni oziroma redniški medli v smislu čl. 22. bivšega jugoslovanskega zakona o zavarovanju delavcev, oziroma čl. 51. tretjega odstavka pravil Bratovske skladišnice. Za podatke o delojemnikih, ki jih daje delodajalec, se uporabljajo določbe III. poglavja in čl. 40. do 44. omenjenega zakona.

Rodbinske doklade se izplačujejo upravičencem za vse dneve, za katere je delodajalec zavezan prispevati po bismem jugoslovanskem zakonu o zavarovanju delavcev.

Zaradi izplačevanja rodbinskih dokladov upravičencem na podlagi te kr. uredbi se štejejo za uradnike delojemniki, ki pripadajo skupinam iz členov 1. in 3. bivšega jugoslovanskega zakona o pokojninskem zavarovanju nameščenecem.

Rodbinske doklade grede tudi za roditelje, če jih upravičenec vzdržuje in če z njim živijo v skupnosti, to pa le, če je dopolnil oče 60 let starosti, mati pa 55 let in ne delata za plačo v službi drugih ali če sta trajno nesposobna za delo.

V primeru odsotnosti z dela zaradi neosečnosti ali poroda grede rodbinske doklade delavkam in uradnicam, ki imajo do njih pravico za čas obvezne odsotnosti z dela po bismem jugoslovanskem zakonu.

Listino, ki se zahteva po čl. 31. kraljeve uredbi z dne 21. junija 1937, za prejemanje rodbinskih dokladov (potrdilo občine), izdaja lahko tudi pristojni župni urad.

Nadaljnje določbe te kraljeve uredbi so naslednje: Po nalogu Narodnega

ga zavoda za socialno zavarovanje kot upravitelja Blagajne za rodbinske doklade se predpisovanje prispevkov in njih pobiranje kakor tudi odmera in izplačevanje dokladov poverijo glede delojemnikov iz črke b) členu 1. te uredbi Zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani, ki lahko po predhodni odobritvi Visokega komisarja v obsegu poverjenih mu nalog ob svoji odgovornosti in svojem nadzorstvu uporabi druge krajevne podpornice in pomožne zavode. Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani mora sporočati Narodnemu zavodu za socialno zavarovanje podatke o predpisanih in o pobranih prispevkih ter podatke o priznanih in izplačanih dokladah v prejšnjem mesecu, v marcu vsakega leta pa računski zaključke in podatke za sestavo letnega proračuna.

Hkrati s priobčitvijo podatkov za zadnji mesec vsakega polletja mora Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani plačati za poseben prost bančni račun s pridržano pravico razpolaganja znesek ostvarjenih prebitkov in o vplačilu tega zneska obvestiti Narodni zavod za socialno zavarovanje. Obresti tega bančnega računa se stekajo v Blagajno za rodbinske doklade, za katero ima Narodni zavod za socialno zavarovanje po vsaki poslovnici dobi pravico zahtevati popolno ali delno vplačilo zadevnih razpoložljivih in sek doklad presega znesek prispevkov in sek izpajajo razpoložljive po omenjenem bančnem računu, lahko Zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani zahteva pri Blagajni za rodbinske doklade, da pokrije razliko. Zavod dobi od te blagajne po dobljenem ugodnem mnenju Posobnega odbora za rodbinske doklade in po zaščitniški pokrajinskega odbora iz člena 12, lahko tudi predjme za potrebe službe, ki se poravnava iz donosa prispevkov.

Člen 12. določa, da se za rodbinske doklade delojemnikov Ljubljanske pokrajine ustanovi »Pokrajinski odsek Posobnega odbora za rodbinske doklade, ki mu predseduje zastopnik Visokega komisarja in v katerem so: predstavnik Narodnega zavoda za socialno zavarovanje, inspektor dela pri Visokem komisariatu, strokovnjak Zveze delodajalcev, strokovnjak Delavske zveze, po en predstavnik obeh zvez in ravnatelj Zavoda za socialno zavarovanje v Ljubljani.

Blagajna za rodbinske doklade izplačuje Zavodu za socialno zavarovanje v Ljubljani odškodnino v sorazmerju s prijavljenimi prispevki in v višini, ki jo določi Posobni odbor za rodbinske doklade po zaščitniški pokrajinskega odbora.

V področje Ljubljanske pokrajinskega odbora Posobnega odbora spada oddaja mnenj o vprašanjih, ki lahko nastanejo pri uporabljanju določb o rodbinskih dokladah v pokrajini; daanje predlogov glede pobiranja prispevkov in izplačevanja dokladov in odločanje o pritožbah glede prispevkov in dokladov. Mnogeje in predloži se predložijo Posobnemu odboru za rodbinske doklade. Zoper odločbe o pritožbah glede prispevkov in dokladov je dopustna pritožba na Posobni odbor v desetih dneh od vročitve.

Pritožba se predloži preko Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino, ki odda v stvari svoje mnenje. Glede odločb Posobnega odbora pa veljajo predpisi čl. 20. kr. ukaza z dne 17. junija 1937 (v 30 dneh je dopustna pritožba na ministrstvo za korporacije, ki odloči dokončno, vendar ima prizadeta stranka v 30 dneh od vročitve odločbe ministrstvu pravico do tožbe, pri čemer so izključeni iz sodne pristojnosti spori glede določitve višine prispevka in dokladov).

Iz razpoložljivih ob koncu vsake poslovne dobe se iz preostalih prebitkov Blagajne za rodbinske doklade v odseku za industrijo v sorazmerju z zneskom prispevkov, pobranih za delojemnike v Ljubljanski pokrajini, odkaže del ustanovam, zavodom in pobudam v Ljubljanski pokrajini za vzgojo in strokovno izobrazbo delavcev ali pobudam za zaščito rodbine. Glede določitve tega dela je potrebno predhodno mnenje Visokega komisarja za Ljubljansko pokrajino.

Glede italijanskih delojemnikov iz ostalih pokrajin Kraljevine, zaposlenih v službi podjetij s sedežem v omenjenih pokrajinah, ki so zaposleni v Ljubljanski pokrajini, se poleg zakona in odločb po kr. uredbi o razširjenju rodbinskih dokladov na Ljubljansko pokrajino z dne 21. decembra 1942 razširjajo na Ljubljansko pokrajino za pripadajoče strokovne skupne te določbe kolektivnih pogodb, ki veljajo v Kraljevini za izplačevanje dodatnih rodbinskih dokladov. Določbe teh pogodb imo o učinek od začetka zaposlitve delojemnika v Ljubljanski pokrajini.

Uporabljenje določb o rodbinskih dokladah v Ljubljanski pokrajini nadzoruje Visoki komisariat po inspekciji dela.

Riba, ki mijavka

V vodah zapadne Afrike živi som clarias macrochans, ki na suho vržen proizjaja glasove, silne mijavkanje razdružene mačke. Glasove stvarja z vzdušnim mehurjem, ki se mu odpira v goltanec. Ta riba je zanimiva tudi zaradi tega, ker more sušo prestopiti zarita v blato. Takrat ji vzdušni mehur služi za pljuča. Rib, ki ob presihanju voda dihaajo z vzdušnim mehurjem, poznamo več vrst in jih družimo v skupino pljučaric. Najbolj znani so luskoriti Belega Nila in ameriške reke Manzajona ter avstralski rogozobi.

»Grammont je mož beseda!« je Stiller zamrmral. To so priprave za naskok na trdnjavo!

Mornar se je preri skozi množico in stopil v vladno palačo. Tam je našel Grammonta z Laurentom in drugimi poveljniki ladij. Vsi so se živahno razgovarjali.

Ko ga je Francos zagledal, je naglo pristopil k njemu in vzkliskal:

»Vendar prihajaš! Kaj je z gospodom Ventimilijem? Mornarja, ki si ju poslal k meni, mi nista vedela bogve kaj povedati!«

»Mogoče je, da so ga španci že prijeli!« Ko sem ga zapuščal, se je pravkar hotel zabarikadirati v neki sobi v vzhodnem stolpu!

»Na delo, Laurent! Niti minute ne smemo zamuditi!«

Tedaj so zagrmeli iz pristanišča topovski strel.

»Kaj pomeni to?« je vprašal Grammont in obstal. »Menda niso našli ljudi kar brez nas pričeli napada?«

»Lahko vam povem, kaj je!« je Stiller odvrnil. »To so topovi. Folgora!«

Ladja Črna gusarja se udeležuje podvzeta? To je pomoč, ki je nisem pričakoval!

»Da, kapitan, jaz sem poslal gospodu Morganu sporočilo!«

Filibustirski krda se bila že zbrana na polotočku, ob čigar skrajnem koncu je stala trdnjava San Juan de Luz. Hotela so z zaskokom zavzeti zahodne stolpe, ki niso bili tako močni kakor utrdbe proti morskim stranem.

Vendar so bili ti stolpi, ki so jih obdajali visoki grebenasti branik in lunete, oborožene z mnogostevilnimi težkimi topovi, toli-

Kronika

Slovenskim umetnikom!

Podpisani odbor je sprožil akcijo za postavitev spomenika pokoj. slikarju Ivanu Vavpotiču. V ta namen je zabilil Vavpotičeve tovaršice — likovne umetnike, da prispevajo k stroškom tega spomenika s podaritvijo kalih svojih umetniških del. Znatno število umetnikov je obljubilo svoje sodelovanje in odbor je prejel že večje število obljubljenih umetnin. Oni, ki svojih umetnin še niso izročili, so naprošeni, naj jih oddajo pooblaščenemu nabiralstvu, ki se bo osebno oglašil pri njih od 15. sept. t. l. Po tem roku bodo zbrane umetnine razstavljene v razprošeni ter opozarjamo na nakup že zdaj ljubitelje slovenske umetnosti. O denarnem uspehu bodo vsi, ki so prispevali s svojimi deli, točno obveščeni. Morebitni preostanek bo oddan v korist fonda za preiskavo umetnikov vdove, ki ga podpisani odbor upravlja.

Za odbor za postavitev nagrebne spomenika Iv. Vavpotiču

Saša Santel.

* Velikonemski šahovski turnir 1943 se je pričel včeraj na Dunaju, kjer je novi dvor šahistom na razpolago. Udeležencev je 14 in igrajo do 28. t. m. vsako popoldne od 14. do 20. od 23. do 28. t. m. bodo dopoldne in popoldne tekmovalne dame. Isti čas bo tudi trajal šahovski seminar za Hitlerjevo mladež, pri katerem bodo sodelovali znani nemški šahisti in učitelji šaha Nemško mojstrstvo brani Ludvik Reilstab iz Berlina, med damami pa Kellerjeva iz Draždan.

* Beneška palača v Rimu, kjer je bil za prejšnjega režima sedež vlade, bo preurejena v muzej.

* Gorizjski nadškof Margotti je zadnje dni obiskal San Lorenzo di Fiumicello in, ondotna taborišča za politične internirance. Spremljala sta ga don Angelo Magrini in dekan Francesco Panzera.

* Prelmenovanje nekaterih ulic in trgov bo izvršeno v Triestu in Goriziji. Posebne komisije so že sestavile predloge, ki so bili zdaj odobreni.

* 500 letnice Carigrada. Leta 1953 bo mesto Carigrad obhajalo svojo 500 letnico ustanovitve. Za to priliko pripravljajo velike mednarodne svečanosti z olimpiado.

IZ LJUBLJANE

Dela na Cesti Soške divizije

Na Cesti Soške divizije so že nekaj dni v teku večja popravila cestišča. Imenovana cesta je na odseku od Bleiweisove do Resljeve ceste nedvomno najbolj široka cesta v našem mestu, pa tudi najodbojnejša urejena. Na tem odseku ima na obeh straneh široke hodnike za pešce, prav tako tudi dve široki cestišči, tako da se lahko na vsakem vrši vozovni promet v obe smeri, med obema cestiščema pa je speljana dvotirna tramvajska proga, obdana z lepimi nasadi. Kako je cesta široka, si lahko predstavljamo, če pomislimo, da je samo južno cestišče — in široki sta obe enako — tako široko, da zadostuje od Resljeve ceste dalje proti Smartinski cesti, kjer je Cesta Soške divizije za polovico ožja, za dvotirno tramvajsko progo in vozovni promet v obe smeri.

Cesta je imela doslej s kamnitimi kockami tlakovano cestišče na odseku od Smartinske do Resljeve ceste na vsem prostoru med poslopjem glavne železniške postaje, špeditio Turk in hotelom »Metropole« ter vse južno cestišče do Bleiweisove ceste. Urejeni in deloma asfaltirani so tudi hodniki za pešce; vsaj obrobjeni s kamnitimi robniki pa vsi. Netlakovano in neurejeno je bilo samo severno cestišče med Bleiweisovo cesto in glavnim kolo-dvorskim poslopjem.

Ta del cestišča sedaj urejujejo. Na vsej dolžini bo katranizirano. Pri tem morajo cestišče najprej posuti in nato utrditi, kakor ga se temeljito sprejejo. Ko so ta dela izvršena, cestišče katranizirajo in nazadnje posujejo s finim gramozom. Taka cestišča so trpežna, gladka in brez prahu. Dela hitro napredujejo.

u— Šestdesetletnica rojstva je praznoval te dni znani ljubljanski veletrgovec G. Osvald Pengov. Rajen je bil v Bukovnici in se je doma izučil trgovine. Služboval je nekaj let pri raznih trgovcih, potem pa se je osamosvojil in si otvoril lastno trgovino v Šmarju, kjer se ga ljudje še danes spominjajo. Ko se je oženil, se je preselil v Ljubljano, kjer si je prav tako pridobil solidne sloves in velik krog prijateljev. K njegovemu življenjskemu jubileju, ki ga obhaja došepo- in telesno še mladeniško čil, mu tolo čestitamo!

U— Sončno vreme imamo še nadalje, vendar se je vročina spet nekoliko cmilila. V ponedeljek čez dan smo imeli 25,6 stop. C. v torki jutraj pa 12,6 stop. C. Nebo je bilo še dalje skoraj brez oblaka. Noč je jasna, saj sije polna luna. Proti jutru se utrjujejo številne zvezde.

u— Mamma mieko. doza 14.60. Fr. Kham. Kongresni trg 8.

kanj silni na oko, da so se tudi najbolj drzni gusarji ustrašili.

Komaj se je zasvitalo, so se jeli filibustirji, ki so imeli same pištole in gusarske sablje, pod Laurentom in Grammontovim vodstvom pomikati naprej.

Ceprov so se vsi zavedali težavnosti podvzeta, so bili vendar z navdušenjem sprejeli predlog glavarjev. Saj je šlo za to, da rešijo Črna gusarja, najbolj priljubljenega izmed vseh poveljnikov na Tortugi!

Grammont in Laurent sta bila sklenila naskočiti močnega grad z obeh strani, da bi razdelila posadko na dveje. Van Horn je imel nalogo, paziti na mesto in preprečiti upor prebivalcev.

Grammont naj bi izvršil glavni napad, Laurent, ki je imel manj borcev, pa naj bi se zadovoljil s tem, da bi pritiskal na branilce in ogražal tista dva stolpa, ki sta gledala proti morju.

Ura je bila 7, ko so se Grammontovi oddelki približali zapadnim kokopom na streljaj.

Španci so bili v velikem številu zakopani za nasipi. Oddelci so bili, da se bodo trdnjavno upirali in da rajši poginjejo, kakor da bi se predali.

Le malo krdel je še ostalo, da bi na morskimi strani kljubovali »Folgoru«, čigar topovi so nenehno grmeli, rušili stolpne line in uničevali okope, kjer so stali veliki trdnjavski topovi.

Ko so se pokazali prvi filibustirski oddelki, so jeli španski težki topovi peklensko streljati po njih. Udarjali so v glavi, ki so se širili pred stolpi in ogradami na vzhodu, ter podirali drevesa, za katerimi so bile razpostavljene prednje črte.

Morski razbojniki niso odgovorjali. Porazdelili so se na plosko poleg na tla, skriti med visoko travo in grmovjem. Po vsakem strelu so se kakor kače spizljali za 10—15 korakov naprej in tako pridobili nekaj ozemlja.

Ta način, ki si ga je bil izmislil Grammont, je omejeval človeške izgube, ki bi bile drugače ogromne. Debele španske topovske krogle so bile bolj pripravne za streljanje na ladje kakor za streljanje na ljudi.

Ko pa so prišli gusarji na zadnje glasilo, ki je bila samo 300 metrov od trdnjavskih jarkov, je postal njih položaj nevaren; kajti med tem se je bilo oglasilo lahko topništvo s svojimi kartečami. Iz strelnih lin ob znožju stolpov se je usipala toča, ki je česredno pometla prostor ter pohabila in pobila mnogo napadalec.

Grammont se je zdaj vzdignil s tal: »Pokonci! Juris!... Črni gusar nas pričakuje!« je kriknil svojim ljudem. Divje rojevanje mu je odgovorilo. »V naskok!... Smrt špancem!«

Grammontovih 400 mož se je z lestvami na ramah gnalo naprej in s strašnim tuljenjem hrabrilo drug drugega.

Španci so podvojili svoj ogenj. Topovi so s čedalje hušljim trušcem grmeli z branikov, strelnic in lin. Krogel, granate in vrzaje orgle so razrivale tla in redile vrste nasprotnikov. Grad se je bil izpremenil v ognjeno žrelo. Velikanski oblaki dima, po katerem so švigali plameni, so plavalni nad ploščadmi in okoli.

Vkljub kl'em glavarjev so se filibustirji zdaj obotavljali.

POHISTVO

Orehove spalnice in dnevne sobe kupite ugodno v zalogi pohištva tv. ROK BERLIC in FRANC SENK v Šiški. Gosposvetska c. 95. Odprto od 14.—15.

Z Gorenjskega

Nova voditeljica ženske krajeve organizacije v Radovljici je gospa Wiskow. Nedavno je bila svečano uvedena v svoj urad. Obenem se je končal tečaj deklet in žena, ki so dolocene za nove častne sodelavke pri narodno-socialnem skrbstvu.

Jama »Vasovojna«. Ko poroča o nepoznanjih prirodnih lepota, navaja »Völkischer Beobachter«: Koroskim domačinom in tujcem je docela nepoznana jama Vasovojna (tudi Vessojen), ki jo najdemo v občini Landskronu in ki zasluži pozornost ne samo s pedagoškega, marveč tudi z arheološkega stališča. Jama je nad južnim bregom Osoškega jezera, je 8 metrov viska, 26 m široka in 56 m dolga. Ljudje ji pravijo Ajdovska jama, s čemer je izpričano, da je tu bilo staro selišče. Z leta 1864 so tu našli bronaste predmete. Različne najdbe iz te jame so v boljšem muzeju. V dolini med hribom in jezerom je nekdo držala stranska cesta z Sanitka (Beljak) št. Virunum (Gospa Sveta) in dalje v št. Vid. O tem pričajo najdbe vzdolž ceste.

S Spodnjega štajerskega

Mlade Dunajke, ki so tri tedne pomagale pri žetvi na Spodnjem štajerskem, so se poslovile. Na poslovitveni svečanosti v Mariboru jim je vodja Heimatbunda izročil diplome. Zaposlenih je bilo 350 dunajskih deklet.

Zdravilišče takse so sproščeni vsi, ki se preselijo iz ogroženih krajev v varnejše kraje. Ta odločba velja od 1. t. m. dalje. Gostilničarjem, ki so zaradi bomb izgubili svoja podjetja, bo poverjeno v drugih občinah vodstvo posameznih gostiln ali gostišč, ki so bila zadnja čas zaprta.

Dve nesreči. 15. leta Jožeta Fekonjeva iz Slatine-Radencev se je ponesrečila pri polniti steklenice. Steklo ji je nevarno ranilo roko. S kolea je padla 61 letna Roza Velkajeva, upokojenčeva žena iz Maribora. Zlomila si je levo nogo v kolku. Obe ležita v mariborski bolnišnici.

Iz Hrvatske

Hrvatska državna radijska postaja v Dubrovniku se je dobro uvela z raznimi novostmi. Preteklo soboto je priredila v dubrovniškem gledališču prvi vokalni koncert pesmi in opernih arij. Nastopila sta operna pevca sopranistka Karmen Vilovićeva in baritonist Anton Marušić na klavirju pa ju je spremljal Pavle Begović.

Zadušnice za Andrejem Hinko ob obletnici smrti so bile tudi po hrvatskih mestih. V Zagrebu je bila zadušnica v ponedeljek jutri ob navzočnosti članov Hrvatsko-slovaškega društva in raznih predstavnikov.

Uprava muzeja v Sarajevu je začela kopati na pokopališču, imenovanem Carina, ki leži blizu Marijinega dvorca. Delo nadzoruje kustos dr. Korosec. Pričakujejo zanimivih odkritij. Že prvi dan so našli sledove stare rimske zgradbe, nato prazen sarkofag in še en sarkofag eliptične oblike. Verjetno so te starine iz II. stoletja. Našli so tudi človeška okostja.

RADIO LJUBLJANA

SREDA, 18. AVUGUSTA 1943:

7.30: Pesmi in napet. — 8.00: Napoved časa. Poročila v italijanski. — 12.20: Ploščec. — 12.30: Poročila v slovenski. — 12.45: Lankla glasba. — 13.00: Napoved časa. Poročila v italijanski. — 13.10: Poročila Vrhovnega Poveljstva v slovenski. — 13.12: Orkester vodi dirigent Galino. — 14.00: Poročila v italijanski. — 14.10: Orkester vodi dirigent Segurini. — 14.40: Pisana glasba. — 15.00: Poročila v slovenski. — 17.00: Napoved časa. Poročila v italijanski. — 17.10: Koncert sopranistke Stefanije Vuk. 1. Tosti: Zbogom dekleta; 2. Ciu: Mirčilo se je; 3. Massenet: Elegija; 4. Čajkovski: Tam ob reki. — 17.35: Na harmonike igra skit: Tam ob reki. — 17.50: Na harmonike igra skit: Zbogom dekleta; 2. Strauss: Zene, vino, petje; 3. Yradier: Golobček; 4. Buday: Moj prijatelj. — 19.00: »Govorimo italijansko«, poučbu prof. dr. Stanko Leben. — 19.30: Poročila v slovenski. — 19.45: Operetno glasbo vodi dirigent Tansini. — 20.30: Napoved časa. Poročila v italijanski. — 20.40: Orkester vodi dirigent Segurini. — 21.15: Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta. 1. L. Pfeifer — 1. violina. A. Dornel — 2. violina. V. Sušteršič — viola. C. Sedbauer — čelo. 1. Beethoven: Kvarter. — 2. Schubert: Op. 18. — 21.45: Koncert malega orkestra, vodi dirigent Stan. Lesjak. — 22.15: Orkester vodi dirigent Angelini. — 22.45: Orkester vodi dirigent Zeme. — V odmoru (23.00): Poročila v italijanski.

Naročite se na romane

„DOBRE KNJIGE“

V zbirki »DOBRA KNJIGA« je izšel roman »VZROK« iz Zbirke »Tudi našemu občinstvu je znana pisateljica Pearl S. Buck rise v njem na primeru mlade Kitajke borbo dveh svetov v sodobni Kitajski.

Sredi tega meseca bo izšlo delo slavnega zdravnika Paula de Kruifa, ki pripoveduje v knjigi »BOLEST PRVI SMRTI« življenjsko usodo nekaterih mojstrov medicine veda.

V septembru bo sledil roman »POKOJNI MATIA PASCAL«, ki ga je napisal Luigi Pirandello, svetovno znani italijanski dramatik in pisatelj.

Naročite se na »DOBRO KNJIGO«, če se niste naročili v zbirki izide vsak mesec en roman, mesečna naročnina pa znaša:

a) za naročnike, ki so obenem naročniki »Jutra«, »Slovenskega naroda« ali »Domovine« 10.— lir, za brisrano in 20.— lir za vezano knjigo; b) za ostale naročnike 11.— lir za brisrano in 22.— lir za vezano knjigo.

Naročnike sprejema v Ljubljani uprava naših listov v Narodni tiskarni, v Novem mestu podružnica »Jutra«, od drugod pa naj se naročniki javijo po pošti na naslov: Uprava »Jutra«, Ljubljana, Puceljina 5.

Odstranitev zidnih lepakov in razglasov

Tiskovni urad Visokega komisariata sporoča:

Lepaki in razglasi, ki so nalepljeni po zidovih ali izstavljeni po izlozih v mestu in drugih središčih pokrajine, morajo biti odstranjeni po hšnih lastnikih ali trgovcih do 21. t